

THÔNG TIN CHUNG VỀ SÁNG KIẾN

1. Tên sáng kiến: Một số biện pháp tạo hứng thú, phát huy tính tích cực của học sinh trong môn Toán lớp 5.

2. Lĩnh vực áp dụng sáng kiến: Học sinh lớp 5E Trường TH Quang Trung.

3. Tác giả

- Họ và tên: Nguyễn Thị Mỹ
- Ngày tháng năm sinh: 24/01/1993
- Chức vụ: Giáo viên – Trường Tiểu học Quang Trung
- Điện thoại: 0967841842

4. Đơn vị áp dụng sáng kiến

- Tên đơn vị: Trường Tiểu học Quang Trung
- Địa chỉ: Xã Quang Trung- An Lão- Hải Phòng
- Điện thoại : 0917666198

I. Mô tả giải pháp đã biết:

1. Thực trạng giải pháp đã biết

Cùng với các môn học trong chương trình của bậc tiểu học , môn Toán đóng vai trò rất quan trọng. Môn toán là “chìa khóa” mở cửa cho tất cả các ngành khoa học khác, là công cụ cần thiết của người lao động trong thời đại mới. Học môn Toán giúp HS phát triển năng lực, tư duy, trí thông minh, sáng tạo, thói quen làm việc khoa học, rèn suy nghĩ độc lập, tự tin, ham học hỏi, phát triển toàn diện, góp phần giáo dục tình cảm, trách nhiệm của các thế hệ HS đối với quê hương, đất nước. Do trong quá trình giảng dạy người giáo viên thường làm theo phương pháp cũ như sau:

- +Bước 1: Soạn kế hoạch bài dạy thật chu đáo
- + Bước 2: Xác định rõ được mục đích, nhiệm vụ nhận thức của bài học.
- + Bước 3: Chia mục tiêu thành các nội dung
- + Bước 4: Bám sát mục tiêu truyền đạt kiến thức cốt lõi, cơ bản
- + Bước 5: Tổ chức cho HS học tập để tìm hiểu nội dung kiến thức bài học và cho HS báo cáo kết quả.
- + Bước 6: GV cùng với HS đánh giá kết quả và chốt nội dung kiến thức.

Song, để tiếp thu, lĩnh hội một cách tốt nhất các mạch kiến thức môn Toán đặc biệt là Toán lớp 5 – năm học có nhiều lượng kiến thức Toán khó đòi hỏi tư duy hơn các năm học trước thì trước tiên HS phải yêu thích môn học, tích cực trong mọi hoạt động học tập.

2. Ưu điểm

- HS có ý thức chuẩn bị bài, có ý thức tự học, nghiên cứu tài liệu. Trong quá trình học, HS mạnh dạn thảo luận nhóm, chia sẻ trước lớp để lĩnh hội kiến thức.

3. Những bất cập, hạn chế

a. Giáo viên

- GV chưa chú ý tới tình cảm, hứng thú, tích cực thực sự của HS.

- Chưa mạnh dạn đổi mới phương pháp dạy học trong tất cả các tiết dạy, khi giảng dạy đôi lúc vẫn còn lệ thuộc nhiều vào sách giáo khoa nên giảng dạy còn rập khuôn, máy móc; chưa linh hoạt, chủ động, sáng tạo khi tổ chức dạy trên lớp.

- Phương pháp dạy học còn mang nặng phương pháp truyền thống, chưa phát huy hết tính tích cực, chủ động, sáng tạo trong học tập của HS. Cách thức tổ chức còn lúng túng, chủ yếu là GV giảng giải, thuyết trình, HS nghe giảng, luyện làm nhiều bài tập. Vẫn còn tình trạng dạy học thiếu trọng tâm, kiến thức còn dàn trải, chưa cụ thể hóa nội dung dạy học theo đối tượng HS.

- Hình thức dạy học còn đơn điệu chưa gây được hứng thú, HS chưa tích cực học tập, chưa yêu thích môn học. Các quy tắc công thức đều được thầy đưa ra và HS có nhiệm vụ phải ghi nhớ; dạy học theo kiểu áp đặt thậm chí “nhồi nhét” kiến thức với mục đích thi cử đặt nên hàng đầu nên HS tiếp thu kiến thức một cách thụ động, hạn chế trình độ nhận thức, tư duy, sáng tạo, khó thích ứng với yêu cầu học tập cao hơn ở các lớp trên.

- GV chưa chú ý dạy phân hóa đối tượng, dẫn đến tình trạng một số học sinh chưa tích cực hoặc tiếp thu chưa tốt chưa hiểu được hết nội dung bài.

- Sự đầu tư giảng dạy bằng máy chiếu, sử dụng phương tiện, đồ dùng trực quan chưa liên tục, dẫn đến tiết dạy chưa thực sự hấp dẫn học sinh.

b. Học sinh

- Một số HS mới chỉ dừng ở mức độ biết - hiểu - luyện tập - ghi nhớ, chưa tích cực, say mê học tập vì chủ yếu các bài học chỉ dừng ở việc phân tích ngữ liệu trong sách giáo khoa và luyện tập thực hành nhiều lần.

- HS chưa tìm thấy hứng thú học Toán, ngại học toán, thấy “Học toán thật là khó”, chưa tích cực tư duy, suy nghĩ, tìm tòi trong quá trình học. Có những HS chăm học, thấy được nhiệm vụ phải học tập nhưng chưa yêu thích môn học, học chỉ để lấy điểm cao. Cho nên sau khi học xong bài, các em chỉ nắm được lượng kiến thức thầy giảng theo kiểu ghi nhớ máy móc, làm bài theo các bước, không thể giải thích được các bước giải, rất nhanh quên, kỹ năng tính toán hạn chế.

- HS được thảo luận, chia sẻ theo nhóm tuy nhiên một số HS chưa tích cực.

Từ những hạn chế trên tôi luôn trăn trở suy nghĩ: Làm thế nào để HS hứng thú, tự giác, tích cực học tập, sôi nổi, vui vẻ, háo hức. Bởi chỉ khi có hứng thú, tích cực học tập các em mới phát huy năng lực, chủ động, sáng tạo trong việc chiếm lĩnh kiến thức, để giờ dạy - học toán có hiệu quả cao, hiểu sâu, rèn luyện tốt các kỹ năng của bài học. Với suy nghĩ đó, trong quá trình dạy học môn Toán ở lớp 5, tôi đã đi sâu vào tìm tòi, thực nghiệm và rút ra được ***“Một số biện pháp tạo hứng thú, phát huy tính tích cực của học sinh trong môn Toán lớp 5”***.

II. Nội dung giải pháp đề nghị công nhận sáng kiến

II.1. Nội dung giải pháp mà tác giả đề xuất:

1. Giải pháp 1. Thay đổi nhận thức của người dạy, người học, mạnh dạn đổi mới phương pháp

- Muốn các em tích cực, có hứng thú, học tốt môn Toán thì GV phải là người yêu thích môn Toán. GV tâm huyết với nghề mới không giảng dạy đối phó, chịu khó tìm tòi, học hỏi để tìm ra phương pháp truyền đạt đến HS một cách tối ưu nhất. HS sẽ hứng thú, tích cực học tập, coi việc học là của mình, chủ động sáng tạo qua đó hiểu sâu hơn, nhớ lâu hơn, biết vận dụng, linh hoạt ứng dụng các kiến thức mình đã học. HS tích cực học Toán sẽ tự nảy sinh niềm đam mê Toán học, phát huy được năng lực toán học đặc thù như năng lực tư duy và lập luận toán học; năng lực mô hình hóa toán học; năng lực giải quyết vấn đề toán học; năng lực giao tiếp toán học; năng lực sử dụng công cụ, phương tiện học toán.

- GV phải nghiên cứu nắm được toàn bộ chương trình môn Toán lớp 5, nắm vững kiến thức Toán trong sách giáo khoa; chuẩn kiến thức kỹ năng. Có đầy đủ đồ dùng dạy học ở các tiết học. Mạnh dạn đổi mới phương pháp, áp dụng các kỹ thuật dạy học tích cực vào giảng dạy: Kỹ thuật động não, kỹ thuật mảnh ghép, kỹ thuật khăn trải bàn, kỹ thuật đặt câu hỏi, kỹ thuật chia nhóm, kỹ thuật KWL, kỹ

thuật đọc tích cực, kỹ thuật viết tích cực, kỹ thuật trình bày 1 phút. Thường xuyên đưa phần củng cố kiến thức bằng các “ Trò chơi học Toán” và chuyển từ kiến thức cũ giúp HS khai thác kiến thức mới hấp dẫn, khoa học. Đây cũng là cách giúp các em ghi nhớ lâu những qui tắc, vận dụng giải các bài tập đã học để khi lên lớp trên GV nhắc tới những dạng bài tập đó các em nhớ, vận dụng làm được ngay. Như vậy sẽ tránh được những em HS lên lớp trên mà kiến thức Toán lớp dưới bị hổng.

- Khi giảng dạy kiến thức mới GV có thể tiến hành theo các bước: Tự phát hiện - Tự giải quyết - Tự chiếm lĩnh. Linh hoạt tổ chức tiết học theo hoạt động trải nghiệm, khai thác vốn hiểu biết thực tế của bản thân HS, khám phá, lĩnh hội, khắc sâu, mở rộng; liên hệ giữa kiến thức cũ với kiến thức mới, giữa kiến thức mà các em học được với trải nghiệm thực tế “học đi đôi với hành”, “lí luận gắn liền với thực tiễn”.

- Thiết kế bài giảng luôn xác định rõ mục tiêu cần đạt về kiến thức – kĩ năng, năng lực, phẩm chất. Thiết kế các hoạt động học tập, các dạng câu hỏi, bài tập nhằm phát triển tư duy, rèn luyện kĩ năng với các hình thức đa dạng, phong phú phù hợp với bài học, với đối tượng HS, với điều kiện của trường, lớp...

- Vận dụng linh hoạt các thành tố tích cực. Một số tiết linh hoạt điều chỉnh nội dung bài (dạy học theo chủ đề, tích hợp kiến thức...) phát huy tính tích cực, sáng tạo cho HS.

2. Giải pháp 2. Sử dụng kỹ thuật khăn trải bàn và kỹ thuật mảnh ghép

- Dạy học môn Toán trên thực tế ít GV thực hiện Kỹ thuật khăn trải bàn hay Kỹ thuật mảnh ghép. Tuy nhiên với một số bài học nội dung yêu cầu hình thành tri thức mới. Tri thức mới đó cần có sự kiểm nghiệm kết quả của nhiều HS khác nhau, cần có sự phát hiện, đóng góp trí tuệ, yêu cầu tính hợp tác cao giữa các thành viên, tôi mạnh dạn áp dụng hai kỹ thuật này vào dạy học với mục tiêu tạo hứng thú, phát huy tính tích cực, mỗi HS đều phải tìm cách giải quyết tình huống có vấn đề GV đưa ra, mạnh dạn, chủ động, tích cực chiếm lĩnh kiến thức.

*** Kỹ thuật Khăn trải bàn**

- Cách tiến hành kỹ thuật “khăn trải bàn”

- + Hoạt động theo nhóm (4 người/nhóm). Mỗi người ngồi vào vị trí như hình vẽ minh họa. Tập trung vào câu hỏi (chủ đề...).

- + Viết vào ô mang số của bạn câu trả lời hoặc ý kiến của bạn (về một câu hỏi, chủ đề...). Mỗi cá nhân làm việc độc lập trong khoảng vài phút. Khi mọi người đều đã xong, chia sẻ và thảo luận các câu trả lời. Viết những ý kiến chung

của cả nhóm vào ô giữa.

*** Kỹ thuật mảnh ghép**

- Kỹ thuật “Các mảnh ghép” là hình thức học tập hợp tác kết hợp giữa cá nhân, nhóm và liên kết giữa các nhóm nhằm: Giải quyết một nhiệm vụ phức hợp (có nhiều chủ đề); Kích thích sự tham gia tích cực của HS. Nâng cao vai trò của cá nhân trong quá trình hợp tác (Không chỉ hoàn thành nhiệm vụ ở Vòng 1 mà còn truyền đạt lại kết quả vòng 1 và hoàn thành nhiệm vụ ở Vòng 2).

- Với kỹ thuật mảnh ghép sử dụng được trong một số tiết dạy học theo chủ đề.

3. Giải pháp 3: Dạy học phân hóa theo đối tượng HS và sử dụng các biện pháp Tạo tình huống có vấn đề

*** Dạy học phân hóa theo đối tượng HS**

Trong quỹ thời gian có hạn, mặt bằng trình độ HS không đồng đều, để giúp HS phát huy tính tích cực trong giờ học là dạy học phân hóa theo đối tượng HS:

Đầu tiên tôi chia lớp thành 4 nhóm với lực học tốt, khá, trung bình, yếu rồi tiến hành bài dạy.

- Sau phần làm việc chung với cả lớp: Cho HS đọc đề toán, tóm tắt, giao nhiệm vụ thảo luận... tôi đến từng nhóm làm việc.

- Với nhóm học chưa tốt tôi gợi ý tương đối cụ thể

- Với học sinh trung bình: Giáo viên chỉ giúp HS gợi mở ban đầu

- Với học sinh khá: các em tự giải, không cần sự giúp đỡ của giáo viên.

- Với học sinh tốt: Ngoài nhiệm vụ tự giải bài toán tôi yêu cầu HS tự đặt một vấn đề toán khác, hoặc giao thêm bài có nội dung mở rộng.

***Sử dụng các biện pháp Tạo tình huống có vấn đề**

Nội dung mỗi bài học trước thường là cơ sở của bài học sau, việc giới thiệu bài, tạo tình huống có vấn đề cũng hết sức quan trọng vì nó là sự chuyển tiếp giữa mảng kiến thức cũ và mảng kiến thức mới. Việc này cần thiết ngay từ đầu giờ lên lớp để thu hút được học sinh dẫn dắt các em tự giác tìm hiểu nội dung.

4. Giải pháp 4: Sử dụng Sơ đồ tư duy trong dạy học Toán.

- Việc sử dụng SĐTD không còn xa lạ đối với việc học môn Toán. BĐTD giúp HS phát triển hết khả năng sáng tạo, thẩm mỹ, khả năng tư duy. Tuy nhiên GV thường sử dụng SĐTD trong việc củng cố kiến thức. Còn tôi mạnh dạn sử dụng SĐTD ngay trong quá trình dạy học bài mới. GV thay vì gạch chân đầu dòng các ý cần trình bày lên bảng thì GV hoặc HS sử dụng SĐTD để thể hiện một phần hoặc toàn bộ nội dung bài học trực quan mà hiệu quả, HS sẽ dễ ghi nhớ hơn đối với kiến thức Toán học.

- Khi thực hiện dạy học bằng cách lập SĐTD tôi làm qua 4 bước như sau:

+ Bước 1: HS lập SĐTD theo nhóm hay cá nhân với gợi ý, hướng dẫn của GV.

+ Bước 2: HS hoặc đại diện của các nhóm lên báo cáo, thuyết minh về SĐTD mà nhóm mình đã thiết lập.

+ Bước 3: HS thảo luận, bổ sung, chỉnh sửa để hoàn thiện SĐTD về kiến thức của bài học đó. GV là người cố vấn, là trọng tài giúp học sinh hoàn chỉnh SĐTD, từ đó dẫn dắt đến kiến thức của bài học.

+ Bước 4: Củng cố kiến thức bằng SĐTD.

5. Giải pháp 5: Tổ chức trò chơi toán học.

- Tổ chức trò chơi trong dạy học môn Toán có sức hấp dẫn kì lạ, không đơn thuần là phương tiện giải trí bổ ích mà qua đó giúp HS hứng thú, tích cực học tập, khắc sâu kiến thức, nắm được một số kĩ năng quan trọng như giao tiếp, vận động nhanh nhẹn, khéo léo.

- Trò chơi học tập có thể thực hiện ở phần khởi động, củng cố, hoặc trọn vẹn trong tiết học bài mới. Giáo viên nên vận dụng tổng hợp trò chơi học tập kết hợp với những phương pháp khác như hoạt động nhóm, hỏi đáp, quan sát..

- Hiện nay, có rất nhiều trò chơi được áp dụng như Rung chuông vàng, Ô số may mắn... Tuy nhiên để giúp trò chơi phong phú hơn, tạo hiệu quả cho tiết học, tôi xin chia sẻ một số trò chơi sau:

+ *Trò chơi Đường lên đỉnh Olympia* với các vòng chơi: Khởi động, vượt chướng ngại vật, tăng tốc, về đích sẽ được thiết kế tương đương với nội dung của 1 tiết học Toán như Kiểm tra bài cũ, hình thành kiến thức, luyện tập, củng cố. HS sẽ rất tích cực học tập, hào hứng tham gia để lĩnh hội kiến thức.

+ *Trò chơi Đánh bay Covid* tổ chức trong phần khởi động, mỗi câu trả lời đúng sẽ tiêu diệt được Covid và trở về đích.

- Nên sử dụng PowerPoint hoặc sử dụng phần mềm Educandy (phần mềm thiết kế trò chơi học tập).. để thiết kế bài giảng sinh động.

6. Giải pháp 6. Phương pháp tích hợp kiến thức liên môn trong dạy học Toán.

*** Kể chuyện Toán học**

- HS Tiểu học rất thích nghe kể chuyện, tích hợp kể chuyện vào dạy học sẽ làm cho giờ Toán hay hơn, sinh động hơn, hấp dẫn hơn, cuốn hút học sinh HS tích cực học tập hơn, cuối cùng là làm cho tiết dạy - học Toán mang lại hiệu quả cao hơn.

Ví dụ 1: Khi học về đơn vị đo thời gian, số đo độ dài:

Giáo viên kể chuyện: Một người ưa chính xác

Một người khách đi về thành phố dự tiệc. Gặp một người thanh niên về thông minh ngồi uống nước bên quán nước bên đường, người khác hỏi:

- Từ đây về thành phố đi hết bao lâu, anh bạn trẻ?

Người thanh niên quay mặt về phía người khách, có ý dò xét nhưng không nói năng gì. Người khách thấy vậy bèn đi tiếp về phía thành phố. Người khách đi được mười bước thì nghe thấy người thanh niên nói với theo:

- Ông đi từ đây về thành phố hết 1 giờ 30 phút.

Thấy lạ, bà cụ bán quán bèn hỏi chàng trai:

- Sao anh không trả lời người ta ngay mà để người ta đi rồi mới nói với theo?

Theo con, anh thanh niên ấy trả lời bà cụ như thế nào?

Giáo viên để học sinh phát biểu ý kiến.

Chàng trai nói:

- Cháu phải xem ông ta đi mười bước được bao nhiêu mét và hết bao nhiêu lâu thì mới có thể trả lời chính xác ông ấy được, cụ ạ!

*** Sử dụng các câu thơ có vần có điệu trong dạy học Toán**

- Trong giờ ôn tập hệ thống lại các kiến thức hình học mà HS đã học vì các công thức rất phức tạp, HS khó nhớ, mỗi khi gặp phải bài toán tính diện tích, chu vi các em lại mở sách xem công thức sau đó mới áp dụng vào bài làm.

- GV có thể yêu cầu các em viết một loạt các công thức lên bảng, sau đó chỉ vào từng công thức, đọc thành bài thơ có vần có điệu.

*** Ví dụ 2: CHƯƠNG V: PHẦN III- Toán 5 - Trang 166, 167, 168**

TÍNH CHU VI - DIỆN TÍCH - THỂ TÍCH MỘT SỐ HÌNH

Hình thang Muốn tính diện tích hình thang Giá trị hai đáy nhớ mang cộng vào Tổng này nhân với chiều cao Chia đôi lấy nửa thế nào chẳng ra. Hình thoi Hình thoi diện tích tính là Tích hai đường chéo chia ra hai phần.	Hình lập phương Chu vi gấp cạnh bốn lần Lập phương diện tích toàn phần tính sao? Diện tích một mặt tính nào Rồi đem nhân sáu chẳng sai bao giờ Xung quanh tính dễ bắt ngờ Một mặt nhân bốn bây giờ là ra. Thể tích mình sẽ tính là Lấy cạnh, cạnh, cạnh ta nhân chúng vào.
Hình tròn Hình tròn, thì phải tính sao? Bán kính, bán kính nhân vào với nhau Ba phẩy mười bốn nhân sau Chính là diện tích ở đâu cũng làm. Chu vi tính cực nhẹ nhàng Ba phẩy mười bốn ta mang nhân cùng Số đo đường kính là xong.	Hình hộp chữ nhật Hình hộp cũng chẳng lòng vòng bạn ơi Xung quanh hình hộp dễ thôi Tính chu vi đáy xong rồi nhân ra Cùng chiều cao nữa thôi mà Thể tích hình hộp chúng ta biết rồi Tích ba kích thước mà thôi

*Với cách học quy tắc bằng thơ làm cho các em rất thích thú. Vì vậy, tôi luôn “sưu tầm” những bài thơ Toán ngắn, dễ nhớ cho các em bớt căng thẳng hơn trong giờ Toán

* Tiến hành thực nghiệm: Trong quá trình nghiên cứu, tìm tòi và điều tra thực nghiệm cho đề tài của mình, trải qua thời gian áp dụng phương pháp nghiên cứu này trong giảng dạy, tôi đã tiến hành nghiên cứu trên 2 nhóm tương đương, lớp 5A là lớp thực nghiệm và lớp 5E là lớp đối chứng.

+ Hai lớp HS được chúng tôi chọn tham gia nghiên cứu có nhiều điểm tương đồng về số lượng, tỷ lệ giới tính, chất lượng (căn cứ chất lượng kiểm tra, đánh giá cuối lớp 5 để so sánh).

Sau khi tác động tôi tiến hành khảo sát, chọn ngẫu nhiên ở hai lớp

Lớp 5A có 38 học sinh được khảo sát

Lớp 5E có 38 học sinh được khảo sát

Kiểm chứng nội dung bài làm của HS dựa vào mục tiêu và chuẩn kiến thức của môn học, tham khảo ý kiến của các giáo viên có kinh nghiệm.

Ngoài ra để đảm bảo tính khách quan và chính xác, chúng tôi còn sử dụng hình thức đánh giá qua nhận xét của giáo viên khi thăm lớp dự giờ, qua các đợt kiểm tra định kì và nhận xét qua quan sát thực tế của các giáo viên khác.

* Bảng 1. Khảo sát mức độ tích cực trong giờ học Toán

	Rất tích cực		Tích cực		Bình thường		Không tích cực	
	SL	%	L	%	L	%	L	%
5A	32	84%		16%		0		0%
5E	21	55,2%		18,4%		13,2%		13,2%

* Bảng 2. Bảng so sánh kết quả kiểm tra môn Toán cuối kì I

Thời gian kiểm tra	Kết quả kiểm tra									
	Điểm 9-10		Điểm 7- 8		Điểm 5 - 6		Điểm 3 - 4		Điểm 1 - 2	
	L	%	L	%	L	%	SL		SL	
5A	2	84,2%		15,8%			0		0	
5E	0	52,6%		23,7%		23,7%	0		0	

Bàn luận

Qua kết quả khảo sát cho thấy: Mức độ tích cực học tập, kết quả kiểm tra môn Toán khi áp dụng đề tài và khi chưa áp dụng đề tài hoàn toàn khác hẳn nhau. Kết quả nghiên cứu cho thấy, việc áp dụng đề tài *Một số biện pháp tạo hứng thú, phát huy tính tích cực của học sinh trong môn Toán lớp 5*. HS đã có những tiến bộ đáng kể, khắc phục được những hạn chế mà trước đó mắc phải:

- HS hào hứng, phấn khởi khi học môn Toán, đây không còn là môn học khô khan như trước đây. HS chủ động tiếp cận, phát hiện, chiếm lĩnh kiến thức đi từ cái đã biết, tư duy, tìm tòi để tự tìm ra kiến thức mới dưới sự hướng dẫn của giáo viên từ đó hiểu sâu, nhớ lâu, phát huy tư duy sáng tạo, biến những ý

ngữ "học Toán thật là khó" của một số HS thành hứng thú học Toán, tích cực học Toán, đam mê học Toán.

- HS trở nên năng động, mạnh dạn trong giao tiếp, tự tin trình bày hiểu biết, sự sáng tạo của mình. Thậm chí còn hỗ trợ cô giáo tổ chức một số hoạt động đạt hiệu quả như tổ chức giải câu đố, trò chơi tìm ô chữ... có hứng thú, tích cực trong học tập, tìm hiểu nghiên cứu và ghi nhớ kiến thức một cách khoa học, logic, phát huy được tối đa vai trò chủ thể.

- Tích cực tham gia vào các hoạt động nhóm, các hoạt động thực tiễn. Mạnh dạn trao đổi, nghiên cứu, khám phá kiến thức và vận dụng vào cuộc sống linh hoạt, sáng tạo.

- Phát triển Văn hóa đọc. Học sinh thích thú sưu tầm tài liệu, sách, truyện Toán học.

Với kết quả thu được qua việc dạy thực nghiệm trên lớp đối chứng, tôi càng tin rằng việc vận dụng sáng kiến sẽ giúp HS tích cực, hứng thú học tập tốt môn Toán cũng như các môn học khác, chất lượng học tập của các em ngày càng được nâng cao.

II.2. Tính mới, tính sáng tạo

***Tính mới :**

Với kĩ thuật khăn trải bàn, kĩ thuật mảnh ghép sẽ tạo hứng thú, phát huy tính tích cực của học sinh. Học sinh làm việc theo nhóm, hào hứng học tập, phát triển năng lực tự học, năng lực hợp tác, mạnh dạn chia sẻ.

Dạy học phân hóa đối tượng đã tác động đến từng HS trong cả lớp, làm cho em nào cũng được học tập đúng sức của mình. Lớp học trở nên sinh động, mọi HS đều hứng thú, hoạt động tích cực, tự giác theo hướng dẫn của GV. Một bài tập nhỏ, một tình huống có vấn đề được đưa ra và khi giải quyết có thể mất thời gian một chút nhưng điều đó sẽ tạo cho HS sự tò mò, kích thích tính chủ động học tập của HS.

***Tính sáng tạo:**

Trò chơi học tập chính là phương pháp “học mà chơi, chơi mà học” có hiệu quả giáo dục cao, thu hút được tất cả học sinh trong lớp tích cực tham gia, tạo không khí sôi nổi, vui tươi, hào hứng học tập, phát huy vốn kiến thức của mình để có thể trả lời đúng câu hỏi.

Những câu chuyện kể toán học có nhiều, GV nên lựa chọn phù hợp với nội dung bài và lứa tuổi HS. Sau câu chuyện, GV có thể nêu câu hỏi, nêu vấn đề

để HS suy nghĩ, trao đổi tạo không khí vui vẻ hứng thú, tích cực trong học tập. Truyện kể toán học góp phần giáo dục HS ý thức sáng tạo trong lao động, tình thần yêu nước, tính nhân đạo, sẽ mở rộng hơn vốn hiểu biết của mình về lịch sử Toán học, bồi dưỡng cho HS đam mê đọc sách. Một câu chuyện kể trong một vài phút, nhưng có thể để lại ấn tượng sâu sắc, đậm nét suốt cuộc đời học sinh.

Mỗi công thức toán học không thể chuyển thành những câu thơ có vần điệu giúp học sinh dễ dàng học thuộc và hứng thú hơn khi tiếp cận kiến thức mới hay nhanh chóng áp dụng vào từng bài tập.

II.3. Khả năng áp dụng nhân rộng

- Các biện pháp này có thể triển khai ngay trong các buổi sinh hoạt chuyên môn tổ khối, nhà trường hay cụm, huyện. Nhân rộng trong toàn bộ khối lớp 5 của bậc Tiểu học. Khi thực hiện có hiệu quả thì nó trở thành một bước đệm nhằm đi sâu nghiên cứu những phương pháp tối ưu hơn nữa trong việc tạo hứng thú tích cực học tập, nâng cao chất lượng học môn Toán lớp 5. Đó cũng là nhiệm vụ, định hướng của tôi ở những năm sau.

II.4. Hiệu quả, lợi ích thu được do áp dụng giải pháp

a. Về kinh tế

Đề tài mang tính phổ thông, gần gũi. Mọi giáo viên đều có thể sử dụng để dạy cho học sinh một cách dễ dàng, có hiệu quả. Sử dụng CNTT (máy tính, máy chiếu đã được trang bị); sáng tạo sử dụng các đồ dùng dạy học. Những giải pháp này phù hợp với mọi điều kiện cơ sở vật chất, sử dụng triệt để và hiệu quả với các trang thiết bị của nhà trường.

Khi áp dụng những biện pháp này không hề tổn kém đến kinh tế của nhà trường và tình giảm được các khoản chi cho gia đình khi đưa học sinh đến các lớp học bồi dưỡng toán.

b. Về mặt xã hội

- Phát huy tính tích cực của HS là điều kiện để cá thể hóa dạy học và khuyến khích dạy học phát hiện ra nội dung bài học. Qua đó, sẽ phát triển được năng lực sở trường của từng HS, rèn luyện HS trở thành những người lao động chủ động, sáng tạo.

- HS hào hứng, phấn khởi, tích cực khi đến giờ học, tiếp cận, phát hiện, chiếm lĩnh kiến thức Toán một cách tự nhiên, nhẹ nhàng. Các em hiểu được nội dung bài học, chủ động tìm tòi, khai thác, mở rộng, tích cực học tập, hệ thống hóa được kiến thức và ghi nhớ một cách bền vững các kiến thức Toán học. Đồng

thời phát triển Văn hóa đọc. HS thích thú sưu tầm tài liệu, sách, truyện Toán học.

- Tạo không khí lớp học thân thiện hơn, giữa GV và HS có sự gắn kết, tôn trọng lẫn nhau. Đó chính là nền tảng giúp cho việc nâng cao hiệu quả của giờ học.

- Rèn HS kỹ năng: kỹ năng giao tiếp, kỹ năng tự nhận thức, kỹ năng suy nghĩ sáng tạo, kỹ năng ra quyết định, kỹ năng làm chủ bản thân,..Thông qua các kỹ năng này sẽ giúp HS phát triển năng lực, tư duy, trí thông minh, sáng tạo, cách suy nghĩ độc lập, tính cẩn thận, thận trọng, tự tin ham học hỏi, rèn luyện học sinh thói quen suy nghĩ và suy luận nhằm giải quyết những vấn đề cần thiết, tạo đà phát triển, tạo động lực, không ngừng vươn lên trong học tập cũng như cuộc sống.

- Góp phần hoàn thiện 5 phẩm chất và 10 năng lực cho học sinh tiểu học. Khi các em tích cực, hứng thú với môn học sẽ tạo điều kiện, đòn bẩy thuận lợi trong nhận thức, tư duy của trẻ, giúp các em không chỉ hứng thú học, tích cực trong môn Toán mà còn học các môn học khác.

- Nhận thức của phụ huynh đối với môn Toán cũng thay đổi, thay vì học để được điểm tốt mà phải tạo được hứng thú, say mê, tích cực học tập, đó mới là yếu tố quyết định khai thác tiềm năng, phát huy sáng tạo của HS.

- GV đã thay đổi cách suy nghĩ khi giảng dạy môn Toán, thay vì chỉ nghĩ đến việc học sinh làm bài như thế nào, kết quả ra sao mà chú trọng tới việc tạo hứng thú, phát huy tính tích cực của học sinh trong môn Toán - Đây chính là một trong những yếu tố để xây dựng trường học hạnh phúc. GV được học tập bồi dưỡng về kiến thức CNTT, biết vận dụng khai thác ứng dụng CNTT trong dạy học. Từ chỗ thỉnh thoảng sử dụng một số hình ảnh, hay một số câu hỏi trong các hoạt động khởi động trong tiết học thì nay các hoạt động chơi trò chơi... được áp dụng thường xuyên vào các giờ học. Tích cực đổi mới phương pháp, giúp GV từng bước nâng cao tay nghề, xây dựng duy trì mối quan hệ thân thiện đoàn kết tương trợ lẫn nhau trong chuyên môn.

- Khi nghiên cứu chương trình giáo dục phổ thông mới 2018, đối với môn Toán, tôi nhận thấy các giải pháp của mình đưa ra hợp lý, phù hợp có thể áp dụng ngay cả khi thực hiện chương trình giáo dục phổ thông mới.

c. Giá trị làm lợi khác

- Phát huy tính tích cực của HS trong môn Toán ở Tiểu học sẽ tạo điều kiện thuận lợi để các em học tốt môn Toán ở các cấp học cao hơn. Toán học là

một môn khoa học - “chìa khóa” mở cửa cho tất cả các ngành khoa học khác - công cụ cần thiết của người lao động trong thời đại mới. Môn học này có vai trò, vị trí đặc biệt trong việc rèn luyện tư duy, trí thông minh, sáng tạo, thói quen làm việc khoa học, rèn suy nghĩ độc lập, tự tin, ham học hỏi, phát triển toàn diện, góp phần giáo dục tình cảm, trách nhiệm của các thế hệ HS đối với quê hương, đất nước.

Quang Trung, ngày 20 tháng 01 năm 2022

**CƠ QUAN ĐƠN VỊ
ÁP DỤNG SÁNG KIẾN**

NGƯỜI VIẾT

Nguyễn Thị Mây

